

ŁOWIEC

Prenumerata kwartalna:
1 zł. 25 ct., 2 m. 50 l.,
1 rs. 25 kop., 3 fr.

ORGAN GAL. TOWARZYSTWA ŁOWIECKIEGO.

Wychodzi 1. i 15.
każdego miesiąca.

Sprawa zmiany ustawy łowieckiej w Sejmie.

W ostatnich dniach pojawiło się stenograficzne sprawozdanie z dwóch posiedzeń sejmowych z końca roku zeszłego — wskutek czego dopiero teraz możemy naszym Szanownym Czytelnikom podać treść wniosku posła Żardeckiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.

Zmiany proponowane są bardzo znaczne i zasługują na to, aby świat nasz łowiecki zwrócił na wniosek ten uwagę i zajął wobec niego odpowiednie stanowisko.

Przechodzimy je po porządku:

W §. 3-cim, stanowiącym, komu przysługuje prawo polowania w sposób samodzielny pragnie wnioskodawca, aby prawo to służyło także:

„Posiadaczowi takich ogrodów (ozdobnych, owocowych lub warzywnych), albo parków, bez względu na prze-

strzeń, które się znajdują przy domu mieszkalnym i naturalnem lub sztucznem ogrodzeniem stałem (płot, krata, mur i t. d.) w ten sposób są okolone, że inne osoby nie naruszywszy tego ogrodzenia lub nie przesadziwszy się przez nie, żadną inną drogą tam dostać się nie mogą, jak tylko przez umieszczone w ogrodzeniu zamykane drzwi lub wrcta“.

§. 4. ma w drugiej swojej części brzmieć, jak następuje:

„Polowanie gminne ma być wydzierżawione na rzecz posiadaczy gruntów, a jeżeli okręg polowania gminnego obejmuje także grunta obszaru dworskiego, ma tenże obszar udział w czynszu dzierżawnym (§. 21.) w stosunku rozległości gruntu własnego do gruntów okręgu polowania gminnego“ zamiast „przy wydzierżawieniu polowania gminnego zastępuje posiadacz gruntów reprezentacja gminy, a jeżeli okręg polowania gminnego obejmuje także grunta obszaru dworskiego, reprezentacja gminy z położonym obszaru dworskiego według

postanowień niniejszej ustawy. W tym ostatnim wypadku wolno tak reprezentacji gminy jak i przełożonemu obszarowi dworskiemu samoistnie stawiać wnioski wobec władzy politycznej. Jeżeli posiadacz gruntów obszaru dworskiego, wcielonych do okręgu polowania gminnego, jest dzierżawcą odnośnego polowania gminnego, albo tegoż części, wtedy zastępstwo służy w każdym razie reprezentacji gminnej“.

W §. 5. ma odpaść cały ustęp:

„Jedynie w wypadkach, w których reprezentacja gminna (przełożony obszar dworski) wniesie u politycznej Władzy powiatowej, przed upływem przedostatniego roku bieżącego okresu dzierżawnego z uzasadnieniem powodów podanie o przedłużenie okresu dzierżawy, może c. k. Namiestnictwo zarządzić przedłużenie co najwyżej do lat dwunastu. Przeciw takiemu przedłużeniu rekurs nie ma miejsca“.

W §. 5. pragnie mieć wnioskodawca postanowienie, że ustanowienie okręgów polowania gminnego ma być „podane do wiadomości zwierzchnościom gminnym“ zamiast jak dotąd „ogłoszone w należyty sposób“.

Z §. 8. odrzuca wnioskodawca cały ostatni ustęp stanowiący, że w wypadkach wyjątkowych „może Władza polityczna powiatowa ze względu na kulturę łowiecką przyłączyć niektóre parcele, n. p. remizy, łozy, kępy i t. d. do obszaru samodzielnego polowania, chociaż z tymże nieprzerwanej całości nie stanowią (§. 3 a i b), jeżeli należą do tego samego właściciela i położone są w tej samej gminie miejscowej“.

§. 9. traktujący o możliwości zaokrąglenia przylegających do siebie okręgów polowania gminnego, usuwa wnioskodawca zupełnie.

Dzisiejszy §. 10. brzmi jak następuje:

„Jeżeli okręg polowania gminnego wynosi mniej jak 115 hekt., to służy przedewszystkiem posiadaczowi przyległego, według §. 3. istniejącego samodzielnego polowania, prawo wydzierżawienia przed wszystkimi innymi bez przetargu na przypadający okres dzierżawny całego gminnego polowania za cenę, jaka wypadnie z obliczenia za przestrzeń tego okręgu, jeżeli się przyjmie za podstawę czynsz dzierżawny, uzyskany za jeden hektar najbliższego przez publiczną licytację wydzierżawionego polowania gminnego.“

Jeżeli zachodzą szczególne stosunki, z powodu których taki wymiar nie jest odpowiednim, w takim razie czynsz dzierżawny oznaczy polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu reprezentacji gminnej (przełożonego obszaru dworskiego) i odnośnego posiadacza samodzielnego polowania.

Jeżeli jest więcej takich posiadaczy przyległych polowań samoistnych, służy pierwszeństwo do dzierżawy sąsiedniego okręgu polowania gminnego temu z nich, który ofiarowuje wyższy czynsz dzierżawny.

Do oświadczenia się względem korzystania z tego prawa wyznaczy polityczna Władza powiatowa interesowanym posiadaczom samodzielnego polowania odpowiedni termin prekluzyjny“.

Zastępujący go w projektowanej ustawie §. 9. ma brzmieć:

„Jeżeli okręg polowania gminnego wynosi mniej niż 115 hektarów, należy go przyłączyć do najbliższego okręgu gminnego i razem w drodze licytacji wydzierżawić, jako jeden okręg polowania, a uzyskaną stąd

kwotę dzierżawną rozdzielić pomiędzy dotyczące gminy w stosunku do wielkości obszaru połączonych gmin.“

Licytację na dzierżawę polowania połączonych gmin przeprowadza ta gmina, której obszar gruntów jest znaczniejszy“.

W obecnym §. 10. wykreśla wnioskodawca w ustępie a) po słowach „w całym obwodzie“ słowa: „albo w dwóch trzecich częściach obwodu“ jakoteż cały ustęp:

„Gdyby skutek wykonania prawa pierwszeństwa dzierżawy okręg polowania gminnego zmniejszył się miał poniżej 115 hekt., wówczas prawo pierwszeństwa dzierżawy tylko wtedy może być wykonane, jeżeli uprawniony do samodzielnego polowania wraz z enklawą obejmie w dzierżawę także polowanie na pozostałej części okręgu polowania gminnego. Co do wymiaru czynszu dzierżawnego od tej pozostałej części, służyć te same postanowienia, jak co do samej enklawy“.

W §. 11. wniosku, a 12-tym obecnej ustawy wykreśla wnioskodawca słowa: „tudzież o przeprowadzeniu zmian w ich odgraniczeniu“.

Zamiast §. 12. obecnej ustawy:

„Wydzierżawienie polowania gminnego (§. 4.) skutecznia polityczna Władza powiatowa na czas ustanowionego okresu dzierżawy (§. 5.), wolno jednak wspomnianej Władzy powierzyć tę czynność odnośnemu naczelnikowi gminy (przełożonemu obszarowi dworskiemu).“

W miastach rządzących się własnymi statutami i w 30 miastach podlegających ustawie gminnej z 13 marca 1889 r. Nr. 24 Dz. u. kr. zarządzi magistrat wydzierżawienie tego polowania przez publiczną licytację.

Akt wydzierżawienia jakoteż w szczególności protokół licytacyjny sporządzony ma być według wzoru ustanowionego przez Namiestnictwo“ projektuje poseł Żardecki § 12.:

„Zwierzchność gminna przynależnego okręgu polowania gminnego zarządzi wydzierżawienie tego polowania przez publiczną licytację.“

Licytację przeprowadza Zwierzchność gminy na miejscu w kancelaryi Urzędu gminnego. W razie uznania Zwierzchności gminnej, ewentualnie skutek zarządzenia politycznej Władzy powiatowej, ma Zwierzchność gminy przeprowadzić licytację w miejscowości będącej siedzibą tejże Władzy powiatowej, jeżeli w ten sposób będzie można przy licytacji osiągnąć wyższy czynsz dzierżawny.

Akt wydzierżawienia, jakoteż w szczególności protokół licytacyjny, sporządzony być ma według wzoru ustanowionego przez Namiestnictwo“.

§. 13. pragnie mieć wnioskodawca w ten sposób zredagowany:

„Zwierzchność gminy uprawniona do wydzierżawienia polowania gminnego (§. 12.) przedłoży na 6 miesięcy przed upływem dotychczasowej dzierżawy polowania gminnego politycznej Władzy powiatowej do zatwierdzenia projekt warunków, ogłosić się mającej licytacji na następny okres dzierżawy.“

Polityczna Władza powiatowa w ciągu 3 tygodni od daty doręczonego sobie projektu warunków licytacyjnych obowiązana będzie takowy zatwierdzić, lub zawiadomić Zwierzchność gminy o powodach odmowy. Niedopełnienie tego w terminie wyżej oznaczonym,

uważanem być ma za zatwierdzenie i Zwierzchność gminy uprawnioną będzie licytację ogłosić.

Przeciw odmownemu orzeczeniu politycznej Władzy powiatowej służy interesowanym prawo odwołania się w ciągu 14 dni do c. k. Namiestnictwa“.

§. 14. rozpoczyna wnioskodawca, konsekwentnie do swojego §. 12. słowami: „Zwierzchność gminna ogłosi“ zamiast „polityczna Władza powiatowa (magistrat) ogłosi etc.“

Wnioskodawca pragnie następnie wprowadzić do ustawy następujący §. 15-ty:

„Polityczna Władza powiatowa ma prawo w zastępstwie gmin i obszarów dworskich i na ich koszt zarządzić i przeprowadzić wydzierżawienie polowania gminnego przez licytację; jeżeli dotycząca Zwierzchność gminna włożonego na siebie z §. 12. niniejszej ustawy obowiązku nie dopełniła, skutkiem czego rozpisanie licytacji na 3 miesiące przed ukończeniem istniejącej dzierżawy polowania gminnego nie nastąpiło, lub jeżeli licytację dwukrotnie tak wadliwie rozpisała, że licytacja odbyć się nie mogła.

Czynność tę dopełni polityczna Władza powiatowa z zachowaniem przepisów o wydzierżawieniu polowań gminnych niniejszą ustawą ustanowionych i o swoim zarządzeniu zawiadomi wszystkie strony interesowane oraz Wydział Rady powiatowej“.

§. 18. wniosku ma brzmieć:

„Przeciw aktowi licytacji służy interesowanym prawo odwołania się do Władzy powiatowej w ciągu dni 14. Jeżeli przeciw przyznaniu polowania odwołanie wniesione i uwzględnione zostanie, należy zarazem orzec unieważnienie licytacji i ponowne wydzierżawienie polowania gminnego zarządzić. Pomimo wniesionego odwołania się przeciw przyznaniu dzierżawy polowania gminnego, prawo wykonywania tego polowania pozostaje aż do ostatecznego rozstrzygnięcia przy tym, który się utrzymał przy licytacji“.

Zamiast §. 17. dzisiejszej ustawy, który brzmi:

„Przeciw aktowi licytacji służy interesowanym prawo odwołania się do c. k. Namiestnictwa w ciągu dni 14.

Jeżeli przeciw przyznaniu polowania odwołanie wniesione i uwzględnione zostanie, należy zarazem orzec unieważnienie licytacji i ponowne wydzierżawienie polowania gminnego zarządzić, chyba że Władza o odwołaniu decydująca, uzna za stosowne oddać polowanie gminne oferentowi, który wniósł rekurs.

Pomimo wniesionego odwołania się przeciw przyznaniu dzierżawy polowania gminnego prawo wykonywania tego polowania pozostaje aż do ostatecznego rozstrzygnięcia przy tym, który się utrzymał przy licytacji.

Jeżeli polityczna Władza powiatowa żadnemu z licytantów nie przyzna dzierżawy polowania, a przeciw temu wniesiono odwołanie, Władze do tego powołane aż do ostatecznego rozstrzygnięcia postąpią tak, jak gdyby polowanie w dotyczącym okręgu nie było wydzierżawione (§. 18. ustęp 2)“.

§. 18. obecnej ustawy brzmi:

Jeżeli wydzierżawienie polowania gminnego przy pierwszej licytacji za cenę wywołania nie przyjdzie do skutku, Władza wydzierżawiająca ogłosi w terminie nieprzekraczalnym 30-dniowym powtórnią licytację, zniżając cenę wywołania o 25%.

W razie zaś, gdyby i powtórna licytacja spełzła na niczem, polityczna Władza powiatowa w porozumieniu z Wydziałem powiatowym i po wysłuchaniu wniosków Zwierzchności gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego, obmyśli inny niekosztowny sposób użytkowania z prawa polowania“.

Projektowany analogiczny §. 19. ma brzmieć:

„Jeżeli wydzierżawienie polowania gminnego przy pierwszej licytacji za cenę wywołania nie przyjdzie do skutku, ogłosi Zwierzchność gminna w terminie nieprzekraczalnym 30-dniowym powtórnią licytację, zniżając cenę wywołania do połowy.

W razie zaś gdyby i powtórna licytacja spełzła na niczem, należy ogłosić w podobny sposób trzeci termin licytacyjny w terminie nieprzekraczalnym dni 14-tu. Na trzecim terminie licytacja przeprowadza się bez wymienienia ceny wywołania a dzierżawę przyznaje się temu, kto największą cenę dzierżawną (§. 17.) ofiarował“.

W §. 20., który odpowiada §. 19 obecnej ustawy skreśla wnioskodawca w ustępie trzecim słowa: „dalej za koszta urzędowych czynności, odnoszących się do polowania przezeń dzierżawionego, jeżeli na zwrot ich będzie zasądzony“, określające jeden z wypadków, w którym kaucya dzierżawna jest poręką.

§. 21. i 22. odpowiadające §. 20. i 21. dzisiejszej ustawy pozostają niezmienione.

W §. 23., mającym zastąpić §. 22. obecnej ustawy skreśla wnioskodawca punkt 4-ty, który orzeka, że „wydzierżawiający traci prawo polowania jeżeli utraci zdolność uzyskania karty myśliwskiej“.

§. 24., 25., 26., (§. 23., 24. i 25. obecnej ustawy) pozostawia wnioskodawca niezmienione.

W §. 27. wniosku (§. 26. ustawy) opuszczone są ostatnie słowa „chyba, że kto wystąpi w myśl §. 10. lub 11. z prawem pierwszeństwa dzierżawy“.

§. 27. ustawy brzmi:

„Jeżeli okręg polowania samodzielny, którego właściciel dzierżawił okręg polowania gminnego na podstawie §. 10. albo enklawę na podstawie §. 11. utraci właściwość graniczącego albo otaczającego, względnie oddzielającego okręgu polowania samodzielnego, to polityczna Władza powiatowa na żądanie reprezentacji gminnej (przełożonego obszaru dworskiego), dzierżawcy gminnego polowania albo innej osoby interesowanej wydzierżawi odnośny okręg polowania gminnego na resztę okresu dzierżawionego drogą licytacji, względnie włączy enklawę do okręgu polowania gminnego, o ile w jednym i drugim przypadku nie zajdzie i nie będzie wykonane inne prawo pierwszeństwa dzierżawy według §. 10. lub 11“.

Odpowiadający mu §. 28. wniosku ma brzmieć, jak następuje:

„Jeżeli okręg samodzielnego prawa polowania, którego właściciel dzierżawił enklawę na podstawie §. 10., utraci właściwość graniczącego albo otaczającego, względnie oddzielającego okręgu polowania samodzielnego, to polityczna Władza powiatowa na żądanie reprezentacji gminnej (przełożonego obszaru dworskiego), dzierżawcy gminnego polowania, albo innej osoby interesowanej, wydzierżawi odnośny okręg polowania gminnego na resztę okresu dzierżawionego drogą licytacji, względnie włączy enklawę do okręgu polowania gminnego“.

W §. 29. (§. 28. ustawy) skreślone są ostatnie słowa „o ile nie zajdzie i nie będzie wykonane prawo pierwszeństwa dzierżawy według §. 11“.

W §. 30. wniosku (§. 29. ustawy), traktującym o przedłużeniu dzierżawy bez licytacji żąda wnioskodawca konsekwentnie do poprzednich paragrafów, aby takie wydzierżawienie mogło nastąpić „za zezwoleniem politycznej władzy powiatowej i na podstawie uchwały Rady gminnej, nie zaś, jak dzisiaj przez polityczną Władzę powiatową za zgodą zwierzchności gminnej“.

§. 32. wniosku brzmi:

„Strażnikiem łowieckim może być każdy poddany państwa austriacko-węgierskiego umysłowo i fizycznie zdrowy, który ukończył 24 lat życia, i pod względem nienagannego prowadzenia się zasługuje na zaufanie“ podczas gdy §. 31. ustawy żąda: „Co do warunków zatwierdzenia i zaprzysiężenia straży łowieckiej obowiązuje ustawa z 4. września 1892 (Dz. u. k. Nr. 74)“.

§. 34. i 35. wniosku, odpowiadające §. 33. i 34. ustawy, a zawierającym przepisy o ochronie zwierzyny, pozostawia poseł Żardecki bez zmiany — za to w §. 36, odpowiadającym §. 35. obecnej ustawy pragnie pozbać wszelkiego ustawowego wpływu Towarzystwa łowieckiego na zarządzenie wyjątkowych okresów ochrony i wyklucza zupełnie możliwość zamknięcia polowania na pewien przeciąg czasu i na pewien rodzaj zwierzyny w danej okolicy wyniszczeniem zagrożonej!!

Nie dosyć, §. 36. ustawy, który żąda, aby handlarze wykazywali się świadectwem pochodzenia zwierzyny, skreśla wnioskodawca zupełnie!

C. d. n.

Do pierwszej jaskółki.

Jaskółeczko! — Witaj z dali!
 Wracasz w nasze progi.
 Z ziem, gdzie żarem słońce pali,
 Witaj teraz z drogi!
 Wiosny powrót teraz głosisz
 Ziemiom śniegów, lodu,
 Na skrzydełkach nam przynosisz
 Ciepły promyk Wschodu.
 Teraz znowu do nas wracasz
 Twym dawnym zwyczajem,
 Szybkim lotem drogę skrucasz...
 Tęsknisz za tym krajem?
 Powiedz!... Może twoim śladem
 Z ziem, skąd zorza świeci,
 Za chwalebny twym przykładem
 Słonka do nas leci?
 My witamy cię radośnie —
 Tyś naszą pociechą. —
 Teraz znowu — jak w zeszłej wiosnie,
 Usiądź pod naszą strzechą!

Weź do dzióbka gliny, ziemi,
 I jedną chwileczką,
 Nad oknami tu mojemu
 Ulep znowu gniazdeczko.
 Niech twych skrzydeł szum znowu słyszę,
 Niech radość nastanie.
 Niech mnie do snu znowu kołysze
 Twoje świergotanie.
 Znowu w gniazdeczku siedzieć będziesz,
 Miłość cię tam spęta.
 Jak przed rokiem, znowu powiedzisz
 W świat twoje piskłeta.
 Wiem... jaskółko!... Na wyprawie
 Chętnie wieści chwytasz.
 Patrząc w okno me ciekawie
 O nowiny pytasz. —
 Tyś ciekawa, w ciągu zimy
 Jakże zaszły zmiany?
 Gdzie, kto jakie złożył rymy?
 Kto w kim zakochany?
 Mało z zimą się zmieniło.
 Dawne troski!... znoje!...
 Wszystko jest — jak dawniej było...
 Buduj gniazdko twoje!...
 Choć na niebie była zima —
 Czarno śród dąbrowy:
 Nie ma szronu, mrozu nie ma,
 I nie ma ponowy!...
 Ot!... Ten dom co znowu cię gości
 Stoi do tej chwili,
 Tylko jakoś, ku starości
 Już się nieco chyli.
 Przy twym gniazdku — powój w grzędzie
 Zmarniał od jesieni,
 Lecz gdy słońce grzać go będzie,
 Znowu zazieleni.
 I mnie zima włos zbieliła
 Bruzda czoło orze.
 Lecz na to, co uczyniła,
 Wiosna niepomocze!
 U mnie — w sercu — jak bywało...
 Wciąż bije powoli.
 To, co niegdyś w niem bolało.
 Ciągłe jeszcze boli! —
 Zwierza pełna jest ostoja.
 Dokoła strzelanie...
 Tylko iglicówka moja
 Wciąż wisi na ścianie!
 I w tej ziemi jest — jak było:
 Nie ma lepszej doli!
 I tu nic się nie zmieniło:
 My ciągle w niewoli! —

Podkamień w marcu.

Leopold hr. Starzeński.

Wczesne śniegi.

Aklimatyzowane zwierzęta łowne.

Napisał St. M.

Ciąg dalszy. *)

Koziorożec, (*capra ibex*). „*Ibex, germ. Steinbock, id est, capra petrae, pernicitatis mitae, onerata cornibus vastis et ponderosis, reflexis in tergum, detur in Carpato, scire mihi non vacat* — pisze o koziorożcu wieloletni ojciec Rzączyński w swojej „*Historia naturalis curiosa*“ — z czego wydawaćby się mogło, że z początkiem wieku XVIII-go chodziły wieści o pobycie tego interesującego zwierzęcia w naszych Karpatach. W początkach tego wieku zaginął on w Alpach bawarskich — od czasu jak w 1706 złapano w Zillersthal pięć kóz i siedm kozłów, nie słyszy się więcej o koziorożcach w Alpach północnych. Już cesarz Maksymilian, widząc, że stan koziorożców zmniejsza się w szybkim tempie, polecił ochraniać tę zwierzynę, co przyczyniło się do dość szybkiego wzrostu jej stanu. Ale szybko zaczął się on zmniejszać z chwilą pojawienia się strzelby ręcznej. „*Dann als die handpuxen aufkommen sein, hat man angefangen damit die Stainpöck zu schiessen, dass durch die pawrolent (Bauersleute) beschehn ist, dann wo sy über das willpret kumen kein mass halten, soudein irer pawonart (Bauernart) nach ausöden*“ narzeka kronikarz ówczesny, stwierdzając tem, że u kmiotka, czy on polski, czy niemiecki, czy w szesnastym czy dwudziestym wieku żyje, zapatrywanie na sposób zachowywania się wobec zwierzyny nie podlega zmianie.

Do tak szybkiego zaniknięcia tej zwierzyny przyczyniły się w wysokim stopniu zabobonne podania, które w jego krwi i w sercowych krzyżykach (Herzkreuzel, małe kostne narośle w sercu) kazały widzieć najskuteczniejsze lekarstwa na rozmaite choroby, ród ludzki gnębiące. Trudności, z jakimi było połączone polowanie na koziorożca, wogóle w niewielkiej ilości się pojawiającego i zamieszkującego najniebezpieczniejsze góry, nimbus otaczający go powiększały, ale też kusiły tem więcej zapalonych myśliwych do szukania z nim spotkania.

Musiło też nie zbywać na kłusownikach, „ciekawych“ do tej zwierzyny, skoro w r. 1772 arcybiskup saleburski, Hieronim, wydaje „mandat“, mocą którego za zabicie koziorożca, „którego powtórne zaprowadzenie w kraju tyle trudów i wydatków kosztowało“, karany będzie kłusownik karą dziesięcioletniego więzienia z dodatkiem 50-ciu kijów każdej rocznicy popełnienia tego występku.

Resztki zaprowadzonej przez arcybiskupów saleburskich kolonii koziorożców, wystrzelali Francuzi w r. 1802.

Obecnie w środkowej Europie znajdują się koziorożce w stanie dzikim tylko w Alpach graickich, a mia-

nowicie na stokach, wiszących nad dolinami Cogne, Savaranche, Grisanche, gdzie doznają troskliwej opieki ze strony królewskiej rodziny włoskiej, dumnej z tego, że posiada ona w środkowej Europie jedyne tereny myśliwskie, taką zwierzynę goszczące. Pradziad, dziad i ojciec obecnego króla włoskiego z całym zapałem oddawał się trudnym łowom na koziorożca, a pomnik Wiktora Emanuela II-go w Aosta, przedstawia dzielnego „re galantuomo“, nawiasem powiedziawszy przyjacielu Polaków, stojącego w stroju myśliwskim, nad ubitym koziorożcem. W rewirach tych znajduje się 400 do 500 koziorożców.

W Pirenejach żyją także koziorożce, innego jednak niż alpejskie i dawne tatrzańskie gatunku. Mianowicie mają one ślimakowato zakręcone rogi, podczas gdy tamte mają rogi łukowato w tył zagięte — oprócz tego mają silnie rozwiniętą brodę, która *capra ibex* tylko w małych rozmiarach posiada.

Na Krecie i na kilku wyspach morza śródziemnego żyje znowu inny koziorożec (*capra Beden*), mający silnie jak sierp zagięte rogi i silną brodę.

Koziorożce pokrewnych gatunków żyją także na Kaukazie, w Arabii, Syryi, Abisynii, na Altaju i w Himalajach, w końcu w górach skalistych w Ameryce.

Czy próby zaprowadzenia koziorożca poczynione w niektórych okolicach doprowadzą do pomyslnych rezultatów, trudno dziś przewidzieć. Próby te czyni cesarz Franciszek Józef w górach, „*Höllengebirge*“ zwanych, księżę Pszczyński w „*Tännengebirge*“, a kilka towarzystw myśliwskich w Szwajcaryi, kantonie Graubünden. Koziorożce w tych rewirach prosperują ostаточно i mnożą się — jednakże postępuje to bardzo powoli. Nadmienić tu należy, że nie są to oryginalne koziorożce, lecz mieszańce z odpowiednio pod względem budowy i maści dobranymi kozami zwykłymi. W najbliższych jednak pokoleniach typ koziorożca odnosi zupełne zwycięstwo, tak że prawie żadnej nie ma różnicy między tymi mieszańcami a oryginalnymi egzemplarzami.

Siła muszkułów i ścięgien tego zwierzęcia, nie odznaczającego się zresztą wcale pięknymi kształtami, jest zadziwiająca. Ostre raciczki pozwalają mu czepiać się prawie gładkich ścian skały — a skoki trzymetrowe w górę bez rozpędu nie są rzadkością. Ani skóra, ani mięso nie przedstawiają prawie żadnej wartości — ale bardzo pięknymi trofemi są wspaniałe rogi, z których obrączek wyrabiano poszukiwane srebrem obijane tabakierki. Co się tyczy psychicznych właściwości, to odznacza się koziorożec niezwykłą flegmą, którą jednak kozły w czasie rui tracą — dając namiętnymi walkami dowód, że ich obojętność dla troski o utrzymanie rodu posadzić nie można. Trzymają się w stadkach po kilka do kilkunastu sztuk. Starsze kozły jednak odłączają się od stadka z wiekiem i chodzą luzem. Niebezpieczeństwo starają się wspólnymi siłami odpierać.

C. d. n.

*) Już po wydrukowaniu zeszłego numeru wyczytaliśmy w „*Łowcu polskim*“ wiadomość, iż hr. Józef Potocki założył w swoim majątku Piszczowskim na Wołyniu zwierzyńiec, w którym umieścił obok łosi także jelenie *wapiti*. Zwierzyńiec zajmuje około 2500 morgów przestrzeni lasu sosnowego z wielką ilością bagien. Na początek sprowadzono dwie sztuki tych jeleni t. j. rocznego byka i łanię.

Korespondencye.

Trojan — Zielona, d. 20. marca 1902.

Dnia 18-go b. m. przejeżdżając wózkiem przez łąk nawożony obornikiem, spędziłem ku memu największemu zdziwieniu *przeziórkę*. Nie dowierzając sobie, czy to możliwe, poszedłem z psem za nią w miejsce, gdzie usiadła i pies wystawiwszy ją, spędził prawdziwą, zdrową *przeziórkę*, o ile też mogłem zauważyć nie chudą. Żałowałem, że nie miałem strzelby przy sobie, by ten okaz tak wczesnej, czy opóźnionej *przeziórki* zabić, gdyż w kilka godzin później, wróciwszy już ze strzelbą, nie mogłem pomimo mozolnych poszukiwań jej znaleźć. Że nie jest to myśliwska łącina, powołuję się na świadectwo pana J. Konopackiego, który ze mną na wózku jechał i pierwszy moją uwagę na tę *przeziórkę* zwrócił.

Stonceki.

Hawłowice, 7. lutego 1902.

Odpowiedź na odpowiedź.

Co do kalibrów, to zgoda 12-ty do zwierza, a 16-ty do 20-go do ptaków, kto strzela z mniejszych utrudnia sobie trafienie, bo z małego kalibru jest streukegel śrótu mniejszy. Jeden z moich znajomych doskonały myśliwy i równie dobry strzelec, który z 12-go kalibru robił kwadruplety, kupił sobie w Londynie dwie strzelby kaliber 24, był niemi zachwycony, bo to lekkość, składność, zgrabność, łączą z doskonałym strzelaniem. Na pierwszym polowaniu w polach, miał jedną strzelbę w rękę, a drugą trzymał strzelec, idą równocześnie cztery zajace, sąsiedzi mówią zrobi kwadrupletę, padają cztery strzały ale zając tylko jeden, po paru podobnych próbach wrócił do kalibru 12-go i więcej tych strzelb nie widziałem.

Co do przybitek, że nie należy używać większych jak kaliber strzelby, to wcale mnie p. M. R. nie przekonał, porównanie strzału do tracza i piły — niefortunne, przybitek kalibru 10-go użyty do kalibru 12-go jest prasowany przez odpowiedni przyrząd i nie jest większy od kalibru 12-go ale wydłuża się i staje się więcej spr-

sowanym, a tem samem szczelniej oddziela proch od śrótu, a choć tarcie w lufie jest większe, strzał jest ostrzejszy i zabija piorunująco.

W strzały dobre z broni odtylcowej wszystkich systemów małymi nabojami wierzyć nie mogę, bo z taką strzelbą, a miałem ich wiele i to z pierwszorzędnych fabryk różnych krajów się niespotkałem; słaby nabój, słaby strzał, żeby strzelba kaliber 16-ty najlepiej strzelała nabojem kalibru 20-go, to musiałby być cud jakiś, bo to się sprzeciwia pojęciom wyrobionym o strzelaniu ze śrótówek.

Co do długości łusek, to 70 milimetrym nie przypisuję polepszenia doniosłości strzału, ale że strzelam przybitkami zaleconymi przez Niemców „*doppeltstark*“ więc się w łusce 65 milimetrymowej z prochem i śrótą pomieścić nie mogę. Jak się mieszczą ci co strzelać mają jak p. M. R. utrzymuje w łuskach 52 mm. długich jest dla mnie zagadką.

Na argumentacye p. Kozłowskiego z Witryłowa w tej sprawie się zgadzam, zwłaszcza, że są loiczne a z mojami zapatrywaniami prawie równe.

Co do broni ciągnionej, to mniejsza kula użyta być nie może, bo choćby pod kulą, osobiwie stożkową był przybitek nie przepuszczający gazów, to taka kula nie wypełni ciągów, nie uderzy centrownie i jak się teraz przekonałem, robi tak zwany „*querschlag*“ uderza na płask. Powołanie na angielskie karabiny niczego nie dowodzi, fakt że je zarzucono, kula stożkowa wpuszczona do lufy wypełniała ciągi, bo się składała z dwóch części, dwie trzecie kuli z przodu były z ołowiu z wydrążeniem od tyłu, jedna trzecia ołowiu z żelaza; stożkowata ta część wciskała się w ołów i wypełniała gwinty ołowiem, ale to stary i niepraktyczny wynalazek. Kula mniejsza od kalibru stożkowa nie wypełni gwintów, a okrągłe które zresztą teraz nie są w używaniu z wyjątkiem frankfurckich to już wcale nie, kula musi być dobraną bardzo dokładnie do lufy sztućca, wypełniać ciągi, wówczas tylko centrownie uderzy, a pomimo tarcia bardzo silnego, bo takie kule tylko żelaznym ładstokiem z wielkim napięciem przez lufę przepchać można, uderzy trzy do cztery razy silniej, niż kula nie wypełniająca ciągów, a mniejsza od kalibru strzelby.

Teofil Żurowski.

Wykaz ubitej zwierzyny w Cucułowcach, Pszanach i Pokrowcach: od 1-go lutego 1901 do 20-go lutego 1902.

Psów	Kotów	Lisów	Wyder	Kun leśnych	Łasek (Łasic)	Orłów	Jastrzębi	Wron	Srok	Bocianów	Czapla	Kruk	Mewa	Sów	Sokolów	Sarniaków	Zajęcy	Bażantów	Kurapatw	Krzyżówek	Cyranek	Kurka wodna	Żuraw	Ubito zwierzyny		Razem
																								Szkolilwej	Polowy (oznac)	
5	8	5	1	2	2	8	12	49	28	23	1	1	1	25	7	10	60	5	3	12	6	1	1	178	98	276

W wymienionych miejscowościach stan zwierzyny, bardzo piękny a zwłaszcza sarn i zajęcy. Tej bowiem zimy, ginie tu, a również w sąsiednich rewirach wiele sarn na motylicę, a powodem fatalna zima.

Przed paru dniami w Strychańcach, dostano lisicę na trutkę, która miała **jedenaste młodych**.

Stefan Wojciechowski
leśniczy.

Kronika.

Hr. Józef Potocki, ma się znacznie lepiej. Przebieg choroby jest prawidłowy — mamy nadzieję, że wkrótce znakomity podróżnik i myśliwy powróci do zupełnego zdrowia. Relacja „Łowca polskiego“, pochodząca z najwiarygodniejszego źródła, brzmi jak następuje: W dniu 21 lutego odbywało się polowanie na dziki w Dawidgródku, należącym do ordynacyi Nieświezkiej, ks. Antoniego Radziwiłła. Polowanie zapowiadało się dobrze, myśliwi bowiem od rana do godziny 11-tej zabili już 11 sztuk, gdy straszny wypadek przerwał dalsze łowy. W Nieświeżu polują z obławą, puszczając psy w środek obławy, myśliwi zaś stają na stanowiskach, często na wijącej się wśród gąszczy drązynie i tylko zaciąsy na drzewie wskazują kierunek, w jakim stoi sąsiad i w którym strzelać nie wolno. Tak było i tym razem. Naraz, tuż przed hr. Potockim psy zaczęły stanowiąc dzika. Zapal myśliwski uniosł hrabiego, a chcąc strzelić do zwierza, hrabia posunął się w miot o 54 kroki naprzód. Trzeba nieszczęścia, że akurat w tej chwili na sąsiednie stanowisko wyszedł z tyłu inny dzik. Padł strzał, a kula przedarłszy się przez zwartą gęstwinę, trafiła hr. Józefa Potockiego w lewą nogę, druzgocząc mu kość powyżej kolana. Hrabia zatoczył się i padł, wzywając pomocy. Gajowy, który podchodził psy, stanowiące dzika, pobiegł na miejsce, z którego słyszał krzyk, a widząc co się dzieje, dał sygnał trwogi. Zbiegli się myśliwi i bezwzględnie rozpoczęto akcję ratunkową. Przewieziono rannego do domu, o 18 wiorst od miejsca wypadku odległego, gdzie okoliczny felczer zrobił pierwszy opatrunek. Wezwany telefonicznie z Warszawy Dr. Solman udał się do Dawidgródka pociągiem nadzwyczajnym, w sobotę 22 lutego, a w poniedziałek 24 lutego w południe przywiózł chorego do Warszawy. W drodze towarzyszyli hrabiemu małżonka i ks. Antoni Radziwiłł. Jaka była siła uderzenia dość powiedzieć, że pełna kula sztucercu kaliber 500 splaszczyla się na kości i rozdarła na dwie części. Jedną część znaleziono w ubraniu hrabiego, drugą zaś tuż po za miejscem upadku. Przebieg choroby hr. Potockiego jest prawidłowy. Wezwany w d. 26 lutego prof. Bargman z Berlina na konsylium, nie znalazł nic zastraszającego w stanie chorego. Dr. Solman wyjął już uprzednio 13 kawałków kości z rany. Kość nad kolaniem zdruzgotana jest na długości 10 centymetrów. Wiadomość o fatalnym postrzale nadeszła do Warszawy w sobotę

(22 lutego) i lotem błyskawicy rozniosła się po mieście, zwłaszcza pomiędzy myśliwymi, którzy serdecznie boleją z powodu wypadku, jaki spotkał najdzielniejszego ich przedstawiciela.

Kalendarz łowiecki.

Dziwny przebieg tegorocznej zimy, dla zwierzyny jak dotąd bardzo pomyślnej, objawił się także wcześniejszym niż w innych latach nadszcignięciem przelotnych ptaków. Już prawie od początku marca dochodziły nas wieści o przybyciu miłych naszych gości — skowronek już dawno nuci swoją pieśń wesołą — czajki kwilią już co najmniej od dwóch tygodni nad łąkami, pliszki, które słusznie za towarzyszkę podróży słońce są uważane, biegają już również od kilku dni nad brzegami rozlanych wód, przecinając z całą bezwzględnością żywot muszkom, wskrzeszonym do życia rozkosznym światłem słońca.

Słonki już od dni kilku strzelano.

Przez cały miesiąc kwiecień pozwala ustawa strzelać głąszce i cietrzewie — do połowy dropie, pardwy, plectwo błotne i wodne.

Spis członków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego.

Ciąg dalszy.

502. Łuszczkiewicz Marek.	519. Maniecki Jan.	534. Marynowski Dr. Edward.
503. Łysakowski Józef.	520. Maniewski Maryan, delegat tar-nopolski.	535. Marynowski Dr. Józef.
504. Łysakowski Leopold.	521. Maniewski Adam.	536. Matkowski Stanisław.
505. Machowicz Kazimierz.	522. Mańkowski Henryk.	537. Maultz Józef, delegat doliński.
506. Macudziński Kazimierz, delegat jasielski.	523. Mańkowski Teodor.	538. Mauthner Dr. Gustaw.
507. Macudziński Stanisław.	524. Marcinkiewicz Ludwik.	539. Mayer Konstanty.
508. Madejewski Walery, delegat bobrecki.	525. Marcinek Franciszek.	540. Mazurek Dr. Paweł.
509. Madeyski Adam.	526. Marcinków Jan.	541. Merkel Karol, delegat nowo-sądecki.
510. Madeyski.	527. Maramorosz Sylwester, delegat brzeżański.	542. Meszyński Bronisław.
511. Majewski Konrad.	528. Maramorosz Tomasz, delegat brzeżański.	543. Męciński hr. Adam.
512. Majewski Władysław.	529. Maramorosz Kazimierz, delegat sokalski.	544. Miączyński hr. Józef.
513. Małecki Władysław.	530. Marek Władysław.	545. Michałewski Stanisław.
514. Małobęcki Mieczysław.	531. Markiewicz.	546. Michałowski Józef, delegat ropczycki.
515. Mały Alfred.	532. Markiewicz Feliks.	547. Michałowski Władysław.
516. Małaczyński Maryan.	533. Markiewicz Marceł, ksiądz.	548. Michciński Władysław.
517. Małaczyński Maryan.		549. Mielczarek Julian.
518. Małkowski Józef.		550. Mielżyński hr. Max.

551. Mięśowicz Erwin.
552. Mikołajewicz Korneli.
553. Milieski Alfred, delegat krakowski.
554. Miliński Franciszek, delegat brzeżański.
555. Misko Józef, delegat wadowicki.
556. Miziewicz Dr. Stanisław.
557. Mniszek hr. Albert, delegat mościski.
558. Mniszek hr. Władysław.
559. Mochnacki Dr. Władysław.
560. Mochnacki Zygmunt, delegat tarnopolski.
561. Mojszewicz Mieczysław.
562. Morawski Ignacy.
563. Morawski Ludomił.
564. Morawski Nałęcz Tymon.
565. Morelowski A., delegat dobromilski.
566. Morozewicz Jan.
567. Morsztyn hr. Henryk.
568. Mosiewicz Korneli, ksiądz.
569. Mostowski Kazimierz.
570. Mostowski Dołęga Henryk.
571. Moyza Rosochacki, del. śniatyński.
572. Müller Gustaw.
573. Münter Dr. Edward.
574. Mycielski hr. Edward.
575. Mycielski hr. Jan.
576. Mycielski hr. Piotr, delegat liski.
577. Mycielski hr. Stanisław, delegat bobrecki.
578. Mycielski hr. Władysław.
579. Mynarski Seweryn.
580. Mysłowski Rawicz Alfred.
581. Mysłowski Rawicz Franciszek.
582. Nadachowski Emeryk, delegat rohatyński.
583. Nahlik Antoni.
584. Nahlik Edward.
585. Napadewicz Julian, delegat drohobycki.
586. Narajewski Dr. Józef.
587. Nawratil Gabryel, delegat nowosądecki.
588. Nehrlich Rudolf.
589. Neumann Hipolit.
590. Neymanowski Tadeusz.
591. Niedzielski Larysz Stanisław, delegat wielicki.
592. Niedźwiedzki Mikołaj.
593. Niementowski Dr. Tadeusz, delegat zbaraski.
594. Niezabitowski Stanisław.
595. Niezabitowski Witołd.
596. Nizioł.
597. Nostadt Józef.
598. Nowakowski Stanisław.
599. Nowakowski Stanisław.
600. Nowakowski Władysław.
601. Nowiński Stanisław, delegat łańcucki.
602. Nowotny Ottokar.
603. Obertyński Kazimierz.
604. Obertyński Zdzisław, delegat rawski.
605. Obmiński Franciszek.
606. Obmiński Julian, delegat gródecki.
607. Ochocki Tomasz.
608. Ochocki Władysław.
609. Oczosalski Edward.
610. Oedenburg Geringer Ksawery.
611. Ogonowski Józef.
612. Okmiński Kazimierz.
613. Okmiński Bronisław.
614. Olszański Dyonizy, del. liski.
615. Olszewski Józef.
616. Onyszkiewicz Adam, delegat stryjski.
617. Onyszkiewicz Jerzy.
618. Orłowski Oktaw.
619. Orzechowicz Bolesław.
620. Ostroróg Gorzeński.
621. Orzechowski Władysław.
622. Ostaszewski Stanisław.
623. Ostrowski Antoni.
624. Ostrowski L.
625. Ostrzechowski Jan.
626. Osuchowski Bronisław, delegat tuarzański.
627. Otowski Stanisław.
628. Ożarowski Adam, delegat bobrecki.
629. Ożarowski hr. K.
630. Ożga Kazimierz.
631. Padlewski Józef.
632. Pajęczkowski Dr. Józef.
633. Paliszewski Adam.
634. Passakas Feliks.
635. Paszek Franciszek, delegat grybowski.
636. Paszkowski Adam.
637. Paszkowski Dr. Franciszek, delegat krakowski.
638. Pauli Edward.
639. Pawlikowski Konstanty.
640. Pawlikowski Stanisław.
641. Piasecki.
642. Pieńczykowski Stanisław.
643. Piegłowski Stanisław.
644. Pielecki Józef, delegat śniatyński.
645. Pietruski Zygmunt.
646. Piniński hr. Aleksander.
647. JE. Piniński hr. Leon, delegat skałacki.
648. Piniński hr. Stanisław.
649. Pinterhofer Stanisław.
650. Piotrowski Władysław.
651. Pisuliński Antoni.
652. Piwocki Jerzy.
653. Piwocki Władysław.
654. Ploder Dr. August.
655. Płocki Władysław.
656. Pochwalski Kazimierz.
657. Podlewski Leon.
658. Podlewski Mikołaj, delegat zydaczowski.
659. Pogłódowski Antoni.
660. Pogłódowski Dyonizy, delegat mościski.
661. Pohorecki Dr.
662. Pohorecki Kazimierz.
663. Polański Mieczysław.
664. Polański Władysław.
665. Pollo Józef.
666. Poluszyński Józef.
667. Poniński hr. Stanisław.
668. Popiel Floryan.
669. Popiel Stanisław.
670. Popowicz Andrzej.
671. Porawski Kazimierz, delegat krośnieński.
672. Posacki Emilian.
673. Postruski Witold.
674. Potocka hr. Marya.
675. Potocki hr. Aleksander, delegat buczacki.
676. Potocki hr. Andrzej, delegat chrzanowski.
677. Potocki hr. Dominik.
678. Potocki hr. Jakób, delegat brzeżański.
679. Potocki hr. Józef.
680. JE. Potocki hr. Roman.
681. Potocki Stanisław.
682. Potocki hr. Oskar.
683. Potocki Tadeusz, delegat czortkowski.
684. Potworowski Seweryn.
685. Pragłowski Robert, delegat liski.
686. Prek Henryk.
687. Prek Borek Łucyan.
688. Prek Borek Stefan.
689. Przedzimirski Aleksander, delegat przemyski.
690. Pszorn Zygmunt.
691. Przybyłowski Stanisław, delegat kossowski.
692. Przybysławski Kazimierz.
693. Przybysławski Stanisław.
694. Przychocki Franciszek.
695. Przyk Mikołaj.
696. Przyłęcki Zygmunt.
697. Puhalski Dr. Stefan, delegat dobromilski.
698. Puzyna książę Leon.
699. Raciborski Władysław.
697. Racięski Karol.
698. Radecki Leon.
699. Radzikowski Władysław, delegat żółkiewski.
700. Rakowski Jan.

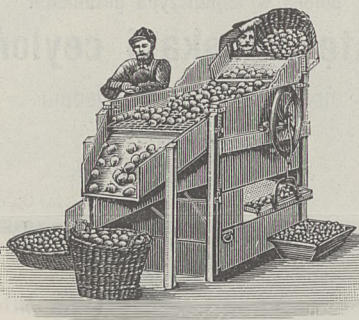
701. Ramult Ludwik, delegat liski.
 702. Rawski Wincenty.
 703. Reichardt Aleksander, delegat dąbrowski.
 704. Reichardt Reicharsperg Franciszek, delegat łańcucki.
 705. Remiszewski Kazimierz, delegat rawski.
 706. Rewakowicz Michał, ksiądz.
 707. Rey hr. Mikołaj.
 708. Richtar Julian.
 709. Rieger Antoni.
 710. Rieger Władysław, delegat jasielski.
 711. Ritterschild Zdzisław.
 712. Roguski Julian.
 713. Roiński Dr. Emanuel.
 714. Roiński Dr. Emil.
 715. Rojowski Kazimierz, delegat kałuski.
 716. Romanowski Tadeusz, delegat żółkiewski.
 717. Romanowski Witold.
 718. Romaszkan br. Jakób, delegat horodeński.
 719. Romaszkan Mikołaj.
 720. Romer Konstanty.
 721. Romer Zygmunt, delegat mielecki.
 722. Romowicz Leon.
 723. Rosenberg Alfred.
 724. Rotter Bolesław.
 725. Pozwadowski Bronisław.
 726. Rozwadowski Franciszek.
 727. Rozwadowski Izydor.
 728. Rożański Bronisław.
 729. Rożański Mieczysław.
 730. Rożen Jaxa Mieczysław.
 731. Roźniatowski Jan.
 732. Różański Zdzisław, ksiądz.
 733. Różecki Stefan.
 734. Rudnicki Błażej, delegat starosamborski.
 735. Rudnicki Kazimierz, delegat borszczowski.
 736. Rudnicki Zygmunt.
 737. Rudrof Stanisław.
 738. Rudrof Władysław.
 739. Runge Tadeusz.
 740. Rylski Eustachy.
 741. Rylski Edmund, delegat rzeszowski.
 742. Rylski Emil.
 743. Rylski Stanisław.
 744. Ryzewicz Stanisław.
 745. Sadowski Konstanty.
 746. Salwicki Aleksander.
 747. Sander Alfred.
 748. Sander Edmund.
 749. Sandoz Feliks.
 750. Sanguszko ks. Eustachy.
 751. Sapieha ks. Adam.
 752. Sawicki Henryk, delegat łańcucki.
 753. Säger Edmund.
 754. Schäfler Jan.
 755. Scipio hr. Roman.
 756. Seeligmann Józef.
 757. Seeling Ferdynand, delegat wadowicki.
 758. Seferowicz Stefan.
 759. Scherautz Edward.
 760. Scherautz Karol.
 761. Schnell Artur.
 766. Schnell Oskar.
 763. Scholtysek August.
 764. Schumer Oskar.
 765. Serwatowski Władysław.
 766. Serwatowski Teodor.
 767. Sękowski Stefan, delegat mielecki.
 768. Siedlecki Bolesław.
 769. Siegler Eberswald Juliusz, delegat chrzanowski.
 770. Siedlecki Bolesław.
 771. Sielski Dr. Feliks.
 772. Siemiński hr. Stanisław, delegat jarosławski.
 773. Siemiginowski Jakób.
 774. Siemiginowski Włodzimierz.
 775. Siemiradzki Dr. Józef.
 776. Simon Emanuel.
 777. Sitkowski Bolesław.
 778. Siwicki Kazimierz.
 779. Skalski Eugeniusz.
 780. Skałkowski Dr. Bronisław.
 781. Skarzyński Fortunat, delegat podhajecki.
 782. Skibniewski Aleksander.
 783. Skibniewski Ludwik.
 784. Skirliński Jan, delegat krakowski.
 785. Skolimowski Józef.
 786. Skoraczewski.
 787. Skórski Bronisław.
 788. Skrzyński Antoni, delegat żydaczowski.
 789. Skrzyński Stefan.
 790. Skrzyński Seweryn, delegat brzozowski.
 791. Skrzyński Zdzisław, delegat brzozowski.
 792. Skrzyszowski Maryan.
 793. Skupniewicz Jan, del. lwowski.
 794. Slama Jan, delegat bohorodczański.
 795. Slaski Artur.
 796. Słapa Władysław.
 797. Słonecki Wiktor.
 798. Służewski Łódzia Dr. Kazimierz.
 799. Smalawski Jan.
 800. Smalawski Wiktor.
 801. Śmiałowski Tadeusz.
 802. Smutny Jan Waclaw.
 803. Sobolewski Feliks Cyrus.
 804. Sobolewski J. A.
 805. Sokołowski Antoni.
 806. Sołowij Jan.
 807. Sołowij Dr. Tadeusz.
 808. Sołowij Dr. Władysław.
 809. Sołtykiewicz Antoni.
 810. Sołtycki Adolf.
 811. Sontag Karol.
 812. Sozański Feliks, delegat samborski.
 813. Stadler Edward, delegat horodeński.
 814. Stadnicki hr. Adam.
 815. Stadnicki hr. Jan, delegat brzeski.
 816. Stadnicki hr. Stanisław, delegat mościski.
 817. Stadnik Aleksander, delegat ropeczycki.
 818. Stanek Franciszek, delegat gródecki.
 819. Starkiewicz Leon.
 820. Stary Józef.
 821. Starzecki Karol.
 822. Starzeński hr. Adam.
 823. Starzeński hr. Albert.
 824. Starzeński hr. Edward, delegat podgórski.
 825. Starzeński hr. Henryk, delegat żydaczowski.
 826. Starzeński hr. Karol.
 827. Starzeński hr. Leonard.
 828. Starzeński hr. Leopold.
 829. Starzyński Juliusz.
 830. Stawski Józef.
 831. Starzyński Tadeusz, delegat żółkiewski.
 832. Steblecki Dominik, ksiądz.
 833. Stein Kazimierz, delegat liski.
 834. Stiller Józef.
 835. Stoczkiewicz Zdzisław.
 836. Stojowski Jordan August, delegat jasielski.
 837. Stojowski Jan Kanty, delegat lwowski.
 838. Stojowski Jordan Mieczysław delegat dąbrowski.
 839. Stojowski Zdzisław.
 840. Stojowski Emil.
 841. Strawiński Gustaw.
 842. Strumiński Dr. Adam.
 843. Struszkiewicz Michał.
 844. Suchodolski Władysław.
 845. Sumiński hr. Artur.
 846. Suski Wiktor.
 847. Suszyński Zenon, delegat jasielski.
 848. Świdrygiełło ks. Świdorski.
 849. Sym Antoni, delegat nadwórniański.
 850. Szarski Dr. Henryk, delegat krakowski.

851. Szaszkiewicz Gustaw.
 852. Szaszkiewicz Zdzisław.
 853. Szawłowski Ludwik.
 854. Szczepański Aleksander, delegat rudecki.
 855. Szczepański Jan.
 856. Szczepański Michał.
 857. Szczepański Piotr.
 858. Szczerbicki Alfred.
 859. Szczerbicki Franciszek.
 860. Szczęścikiewicz Stanisław, delegat kossowski.
 861. Szczurkiewicz Władysław.
 862. Szczerkowski August.
 863. Szczygielski Jan.
 864. Szeliski hr. Henryk.
 865. Szembek hr. Stefan.
 866. Szeptycki hr. Jan.
 867. Szeptycki hr. Kazimierz.
 868. Szlaski Kazimierz.
 869. Szołowski hr. Jan.
 870. Szołowski hr. Stanisław.
 871. Szołdowski hr. Wacław.
 872. Spatz Wilhelm.
 873. Szulc de Szulcer Michał.
 874. Szwanowski Bronisław.
 875. Szulc Kazimierz.
 876. Szydłowski Antoni.
 877. Szybalski Zdzisław.
 878. Szyszkowski Maksymilian.
 879. Tarasiewicz Tadeusz.
 880. Targowski Bolesław, delegat myślenicki.
 881. Tarnowski hr. Jan, delegat mielecki.
 882. Tarnowski hr. Zdzisław, delegat tarnobrzeski.
 883. Tarnowski hr. Juliusz.
 884. Tchórznicki Roman.
 885. Tarnowski hr. Stanisław, delegat dryhobycki.
 886. Tarnowski hr. Juliusz.
 887. Tauszyński.
 888. Tchórznicki Władysław, delegat samborski.
 889. Teodorowicz Antoni, delegat horodeński.
 890. Terlecki Adam.
 891. Terlecki Władysław.
 892. Tohm Ludwik.
 893. Thullie Adam.
 894. Tobis Juliusz.
 895. Tokarzewski Jan.
 896. Tomicki.
 897. Topolnicki Bronisław, delegat starosamborski.
 898. Torosiewicz.
 899. Torosiewicz Klemens, delegat kamionecki.
 900. Torosiewicz Michał.
 901. Torosiewicz Mikołaj, delegat rohatyński.
 902. Traczewski Witold.
 903. Treter Piotr, delegat dąbrowski.
 Dok. nast.

Wylęczone
 maszyn rolni-
 dzi przemysł-
 cyę i Buko-
 gielskiego

Skład nasion,
 zboża,
 nawozów
 sztucznych
 z gwarancją
 jakości i po-
 chodzenia.

zastępstwo
 cych i narzę-
 dych na Gali-
 winę H. Cey-
 Tow. Akcyjne
 w Poznaniu.

Pośredni-
 ctwo w sprze-
 daży, kupnie
 i dzierżawie
 dóbr
 ziemskich.

Dom Komisowo Rolniczy STANISŁAWA KOMORNICKIEGO we Lwowie.

Biuro centralne:
 ul. Sykstuska 35.

Składy i magazyny:
 ul. Grodecka 47.

Zgromadziwszy już na nadchodzący czas siewów wiosennych poleca PT. Rólnikom

Wszelkie nasiona

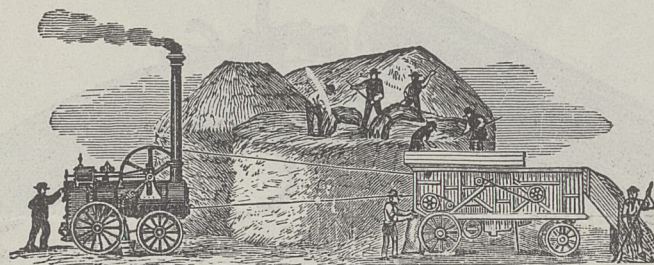
z gwarancją za pochodzenie, czystość i siłę kiełkowania — w szczególności konicz czerwony, biały szwedzki, lucernę oryg. francuską, tymotkę wolną od kaniarki, rajgrasy i wszelkie inne trawy. — Buraki pastewne oryginalne, marchew pastewną olbrzymią zielono-głowiastą, wykę, bobik koński, lubiny, koński ząb oryg. amerykański Choise quality, Piguolletto, Cinquantino. Zboże jare w najlepszych gatunkach zaaklimatyzowane w kraju.

Nawozy sztuczne

z poręczeniem za jakość i zawartość składników chemicznych

MASZYNY ROLNICZE

jako to: Parowe garnitury młóciarniane, siewniki, pługi, brony, młynki do czyszczenia zbóż i nasion, walce pierścieniowe, grabie konne, kosiarki, żniwiarki itp. Cenniki nasion, nawozów sztucznych, maszyn rolniczych, jakoteż specjalne oferty wysyłamy na żądanie. — Ceny możliwie najprzystępniejsze

50 letni Jubileusz parowych młócarń na Węgrzech.

Pierwszy parowy garnitur młóciarniany wprowadzony został do Węgier w roku 1852 przez firmę Clayton & Shuttleworth w Lincolnie. Garnitur ten pracował do roku 1900, a zatem 48 lat. Lokomobila pochodząca z roku 1863 pracuje dotąd w Moszkowie w dobrach hrabiego Platara, a również z tego roku pochodząca lokomobila pracuje w warsztatach Claytona & Shuttlewortha we Lwowie; lepszego świadectwa o doskonałości fabrykatów Claytona & Shuttlewortha nie można nawet wymarzyć. Dotąd wyrobiła firma Clayton & Shuttleworth przeszło 66.000 lokomobil i młócarń parowych, które rozrzucone są po wszystkich częściach świata.

Wielki skład tych nieprześcignionych, światowej sławy

Lokomobil i młócarń parowych

jakoteż wszelkich gatunków maszyn rolniczych polecają

Clayton & Shuttleworth

Lwów, ulica Grodecka I. 22.

DROBNE OGŁOSZENIA.

(po 1 1/2 ct. od wyrazu).

Łeśnik z kilkuletnią praktyką, a ukończoną szkołą dla ck. leśniczych w Bolechowie i z egzaminem państwowym, poszukuje posady. — Łaskawe zgłoszenia uprasza nadsyłać pod adresem E. Ossowski, Krzywca n. Saniem koło Przemyśla.

Wyżeł kasztanowaty, rasy nowoniemieckiej, doskonalony, wytresowany, w drugim polu, po dobrych rodzicach z „Orme“ po „Belli“ jest za 300 koron do nabycia. Dam go na tydzień na próbę. Hr. Sumiński. Uszew.

Szczenięta angielskie Settery (Lawerak) po premiowanych rodziaczach bardzo pięknych i doskonalonych w polowaniu, do sprzedania po 25 złr. (50 kor.), w maju do oddania. — Zarząd dóbr Kurzany.

W Łańcucie u łowczego Lewickiego są do sprzedania — 3 psy, 2 suki rasy krzyżowanej pointerów z rasą angielskich, roczne bardzo ładne i po bardzo dobrych rodzicach, z ukończoną tresurą domową. 1 suka 6-cio miesięczna seterka maści orzechowej tanio do sprzedania.

NAWÓZY SZTUCZNE

Superfosfaty z czystych kości mineralne i amonialne oraz

Mączkę kostną

i Zużle prawdziwe niemieckie

z gwarancją za zawartość i jakość składników

dostarcza najtaniej

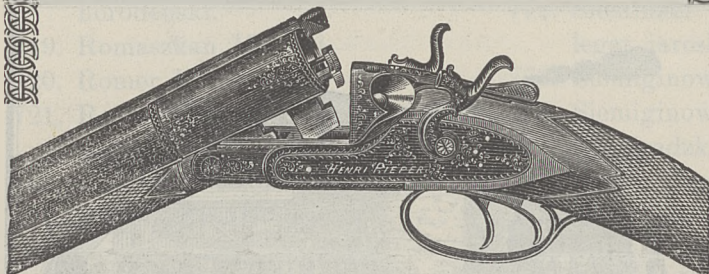
Bank rolniczy we Lwowie

plac Smolki 5.

Alfred Dzikowski

c. i k. nadworny dostawca.

Lwów, ul. Karola Ludwika 1. 1.

Główny magazyn i fabryka
broni myśliwskiej

odszczególniona na wystawach krajowych:

Dyplomem honorowym Wys. c. k. Ministerstwa handlu i 10-ma medalami zastugi,

poleca znakomitą

BRONŃ MYŚLIWSKA

jako to

Lankastrówki z kurkami i bez kurków. Szućce, Expressy, pojedyncze i podwójne. Trzyłufki lankaster, iglicowe i hamerles. Iglicówki Teschnera. W. Collatha. Rewolwery, pistolety floberty i t. d.

Jedyny skład fabr. łusek nabojoych i patronów ostrzych, niemniej

Przybory myśliwskie i łowieckie

po cenach najtańszych.

Skład win herbaty i rumu

PIOTRA MIKOLASCHA i Sp.

we Lwowie

poleca w najlepszych gatunkach

herbatę chińską i cejlońską

firmy C. Trau w Wiedniu

C. k. austr.

i ces. japońskiego nadwornego dostawcy
po cenach oryginalnych.

Herbata Congo Nr. 3	1/2 kilo K.	3.—
„ Souchong Nr. 4	„ „	3.—
„ Wysiewki Nr. 2	„ „	2.50
„ „ Nr. 1	„ „	3.50
„ Ningchow wysiewski	„ „	4.—
Pecco Congo Nr. 1	„ „	5.50
Herbata kwiatowa przednia	„ „	6.—
Sansinsky Nr. 1	„ „	7.50
Herbata Melange czarna wybrana dla Kasyna Narodowego	„ „	9.50
Herbata Moning Nr. 1 najprzodniejsza z nowego zbioru	„ „	9.50

do nabycia w paczkach po 1/4, 1/8, 1/16 Kilo.

Zamówienia od 20 K. franco i optatnie.

MIESZANKI TRAW

na łąki, pastwiska i gazony,
złożona z czystych i najlepszych nasion — dostarcza
BANK ROLNICZY WE LWOWIE.